

Ruralni širokopojasni internet 2

Zemlja:
Srbija

Identifikacioni broj projekta:
52793

Sektor:
Telekomunikacije, Mediji i Tehnologije

Javni/Privatni:
Javni sektor

Uticaj na životnu sredinu:
Kategorija B

Datum zasedanja odbora direktora: 27.10.2021.

Status: Prošao konceptualno razmatranje

PSD objavljen: 26.08.2021.

Opis projekta:

Obezbeđivanje kredita sa državnom garancijom Republici Srbiji za finansiranje izgradnje 'mid-mile' i 'last-mile' širokopojasne mreže koja će povezati do 1,200 škola i javnih objekata u ruralnim delovima Srbije na postojeću širokopojasnu mrežu.

Ciljevi projekta:

Projekat podržava izgradnju 'mid-mile' i 'last-mile' širokopojasne mreže koja će povezati do 1,600 škola i javnih objekata u tzv. „belim zonama“ (regijama bez pristupa širokopojasnom internetu) u ruralnim delovima Srbije. Projekat je deo veće inicijative i predstavlja nastavak prvog projekta (Ruralni širokopojasni internet, OpID 51835), potpisanog 30.12.2020, koji je ciljao povezivanje 600 škola i javnih objekata.

Usled geografske izolacije i male gustine naseljenosti, proširenje širokopojasne mreže u belim zonama nije dovoljno profitabilno za telekomunikacione operatere. Projekat će pored povezivanja škola na glavnu mrežu, doprineti tome da se neophodne investicije za proširenje širokopojasne mreže do domaćinstava u ruralnim zonama smanje, na bazi slobodnog pristupa mreži, i da se ti regioni učine atraktivnijim za investicije telekomunikacionih operatera. Naime, Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija, kao klijent i izvršna agencija, ovim namerava da motivise telekomunikacione operatere da prošire širokopojasnu mrežu do domaćinstava u belim zonama, a koje nisu ciljane za proširenje mreže u naredne tri godine.

Projekat će takođe odgovoriti na nedostatak kvalifikovane radne snage, koju Srbija sada beleži usled jakog rasta IKT sektora u poslednjih nekoliko godina, a koji sada predstavlja ozbiljnu prepreku za razvoj zemlje. Projekat će takođe odgovoriti na problem digitalne nejednakosti između urbanih i ruralnih sredina, s obzirom na to da nedostatak širokopojasnog interneta u ruralnim sredinama smanjuje mogućnost da veliki deo populacije učestvuje u potpunosti u modernoj ekonomiji.

Projekat je u skladu sa *EBRD strategijom za Srbiju* (BDS/SB/17-1 /F), imajući u vidu da je prioritetni cilj strategije unapređenje javnog upravljanja i poslovnog ambijenta putem "podržavanja novih tehnologija i inovacija kroz digitalizaciju i uvođenje širokopojasnog interneta". Projekat je takođe u skladu sa *Strategijom IKT sektora EBRD* (BDS14-052) kroz "promociju konkurentne i održive

nadogradnje mreže i omogućavanje pristupa komunikaciji i informacijama većem broju građana, kroz širenje širokopojasnog internet na udaljenim lokacijama”.

Uticao na tranziciju:

Projekat promovise konkurentnost kroz inicijativu politickog dijaloga (policy dialogue) fokusiranog na konkurentnost u kontekstu IKT sektora. Kroz snabdevanje ‘mid-mile’ infrastrukture, Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija (MTT) motivise operatere da izgrade ‘last-mile’ infrastrukturu, čime proširuje dostupno tržište putem uključivanja više pretplatnika na mrežu, pospešujući konkurentnost poslovnog ambijenta za sve operatere.

Projekat takođe promovise inkluziju kroz kreiranje novih ekonomskih prilika za žensku/lokalnu populaciju u manje razvijenim regijama, kroz stvaranje novih programa treninga koji obezbeđuju mladim ljudima / ženama / lokalnom stanovništvu mogućnost usavršavanja.

Doprinos (Additionality):

Investicija EBRD je neophodna kako bi se pokrila potreba javnog sektora za finansiranjem. U isto vreme, EBRD ne istiskuje druge izvore finansiranja, kao što su druge međunarodne finansijske institucije, vlada, komercijalne banke, već ih dopunjuje.

Klijent:

Zajmoprimac je Republika Srbija koju zastupa Ministarstvo Finansija. Klijent i izvršna agencija je Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija.

Finansiranje EBRD-a:

Do 100,000,000 evra

Ukupna vrednost projekta:

105,000,000 evra

Uticao na životnu sredinu:

Kategorija B (2019). Due diligence koji se tiče uticaja na životnu sredinu i društvo (Environmental and Social Due Diligence - ESDD) je sproveden interno u skladu sa odgovorom Sektora za životnu sredinu i društvo EBRD (Environmental and Social Department – ESD) na COVID-19, kroz reviziju prethodnih godišnjih izveštaja o uticaju na životnu sredinu i društvo (AESR) i proveru prethodne implementacije Akcionog Plana u vezi sa uticajem na životnu sredinu i društvo (Environmental and Social Action Plan – ESAP) izrađenog za potrebe projekta Ruralni širokopojasni internet 1, kao i kroz komunikaciju sa Klijentom. ESDD je pokazao da će finansiranje Banke u projektovanju i izgradnji širokopojasne mreže kako bi se povezalo 1,200 ruralnih škola i javnih institucija u Srbiji sa postojećom optičkom mrežom imati ograničen uticaj životnu sredinu i društvo.

Agencija zaduzena za implementaciju projekta – Odeljenje za razvoj digitalne agende (DDAD) kao deo Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija (MTT) ima prethodno iskustvo u radu sa EBRD, EU i EIB, i poseduje upravljačke kapacitete za sprovođenje projekta u skladu sa zahtevima EBRD. Očekuje se u da će građevinski radovi početi u četvrtom kvartalu 2022. godine i da će biti izvedeni u skladu sa merama koje je usvojio Tim za krizno reagovanje na COVID-19 Vlade Republike Srbije.

Tehnička saradnja:

Projekat predviđa sledeću tehničku saradnju:

- Tehnički due diligence
- Due diligence uticaja na životnu sredinu i društvo (ESDD)

Program tehničke saradnje je podložan daljim izmenama. Za mogućnosti konsultantskih usluga u vezi projekata finansiranih iz sredstava za tehničku saradnju, posetite internet stranicu [procurement of consultants](#).

Kontakt podaci klijenta:

Milan Dobrijević, VD pomoćnika Ministra za elektronske komunikacije i poštanske usluge,
Ministarstvo Trgovine, Turizma i Telekomunikacija
+ 381 11 2020 072
milan.dobrijevic@mtt.gov.rs
Pariska 7, 11000 Beograd, Srbija

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD u oblasti merenja uticaja tranzicije mogu se naći [ovde](#).

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se kompaniji koja je klijent.

U vezi sa mogućnostima za poslovanje sa EBRD (koje se ne odnose na nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

E-mail: projectenquiries@ebrd.com

U vezi sa projektima u državnom sektoru, posetite [EBRD nabavke](#):

Tel: +44 20 7338 6794

E-mail: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti se mogu uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (*eng.* ESP)

U [ESP](#) i Uslovima za realizaciju (*eng.* PR) vezanim za nju utvrđeni su načini na koje EBRD sprovodi svoju opredeljenost za promovisanje „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i PR sadrže konkretne odredbe kojima se od klijenata traži da poštuju važeće zahteve predviđene nacionalnim zakonima u oblasti javnog informisanja i javnih konsultacija, kao i da uspostave žalbeni mehanizam za primanje i omogućavanje rešavanja žalbi i pritužbi zainteresovanih strana, posebno u vezi sa ekološkim i socijalnim učinkom klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proističu iz projekata, ili da sprovedu konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama, razmotre njihove komentare i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD u ovoj oblasti dato je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa propisima

Kancelarija Glavnog stručnjaka EBRD za kontrolu usklađenosti sa propisima (*eng.* OCCO) promoviše dobro upravljanje i osigurava da, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, sve aktivnosti Banke ispunjavaju najviše standarde integriteta. Za sve klijente Banke sprovodi se detaljna analiza integriteta kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka smatra da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza ocenjivanja i odobravanja projekta najdelotvorniji način da se osigura integritet poslovanja Banke. OCCO ima ključnu ulogu u ovim naporima za zaštitu, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe nadležna za ispitivanje navoda o prevari, korupciji i zloupotrebi službene dužnosti u projektima koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja da je došlo do prevare ili korupcije, treba da podnese pisanu prijavu glavnom stručnjaku za kontrolu usklađenosti sa propisima putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim stvarima u cilju daljeg praćenja. Sve prijave, uključujući i one anonimne, će biti razmotrene. Prijave se mogu dostaviti na bilo kom jeziku Banke ili jeziku neke od zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti date u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (*eng.* AIP)

Ovom politikom se utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama Banke, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja njenih strategija, politika i operacija, posle njenog stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Da biste saznali koje informacije su dostupne na veb sajtu EBRD posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretne zahteve za dobijanje informacija možete uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (*eng.* IPAM)

Ako naponi klijenta ili Banke za otklanjanje razloga za zabrinutost vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka (npr. putem mehanizma koji je klijent uspostavio za rešavanje pritužbi na nivou projekta ili kroz direktnu saradnju sa rukovodstvom Banke) ostanu bez uspeha, pojedinci i organizacije mogu da pokušaju da otklone svoje razloge za zabrinutost preko mehanizma EBRD-a pod nazivom Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM).

IPAM nezavisno razmatra pitanja projekta za koja se veruje da su prouzrokovala (ili bi mogla da prouzrokuju) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na projektu radi rešavanja pitanja vezanih za zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja ili pitanja vezanih za javno objavljivanje podataka; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili određene odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na konkretan projekat; i po potrebi, da rešava bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće slučajeve neusklađenosti Banke sa propisima.

Posetite [veb stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) za više informacija o IPAM-u i njihovom mandatu; načinu [podnošenja Zahteva](#) za pregled; ili kontaktirajte IPAM putem elektronske pošte ipam@ebrd.com kako bi dobili smernice i više informacija o IPAM-u i načinu podnošenja zahteva.